

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับไว้ 16 297 4 181
วันที่ 4 มี.ค. 2520 10.10

ที่ กษ 0204.3/ 5449

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

เลข. 1/360
วันที่ 4 มี.ค. 2520
เวลา 11.00 น.

3 สิงหาคม 2552

เรื่อง ขออนุมัติบริจาคเงินสนับสนุนกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม สำหรับการระดมทุน ครั้งที่ 8
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) ข้อมูลการบริจาคของประเทศในภูมิภาคเอเชีย
2) สำเนาหนังสือ IFAD ลงวันที่ 31 มีนาคม 2552

1. เรื่องเดิม

1.1 กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม หรือ IFAD (International Fund for Agricultural Development) มีสถานะเป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติทางการเงินเพื่อเกษตรกรรมโดยเฉพาะ จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมสมัชชาอาหารโลก ซึ่งได้ประชุมระหว่างวันที่ 5-16 พฤศจิกายน 2517 โดยมีผลสมบูรณ์ เมื่อประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย ได้ลงนามในสัตยาบันครบจำนวนเมื่อเดือน ธันวาคม 2520 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี

1.2 กองทุนฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกสำหรับพัฒนาการเกษตร และการขจัดความยากจนและหิวโหย โดยความช่วยเหลือส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ และความช่วยเหลือแบบให้เปล่าทางด้านต่าง ๆ เช่น ความช่วยเหลือทางวิชาการด้านศึกษาวิจัย ฝึกอบรม และจัดเตรียมโครงการพัฒนาการเกษตรของประเทศสมาชิก

1.3 เงินกองทุนฯ มาจากการบริจาคของประเทศสมาชิก โดยความสมัครใจ ไม่มีการกำหนดวงเงินบริจาคของแต่ละประเทศ และไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ ซึ่งเงินกองทุนฯ ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว และกลุ่มประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมัน (OPEC) และอีกส่วนหนึ่งมาจากประเทศกำลังพัฒนา การหาเงินเข้ากองทุนฯ ใช้รูปแบบของการระดมทุน (Replenishment) เป็นครั้ง ๆ ตามความจำเป็น มิได้กระทำทุกปี ซึ่งแตกต่างจากองค์การอื่น ๆ นับตั้งแต่ได้จัดตั้งกองทุนฯ ขึ้นมา ในปี 2520 จนถึงปัจจุบัน มีการระดมทุนแล้ว 7 ครั้ง โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการระดมทุนครั้งที่ 8

1.4 การบริหารกองทุนฯ ปัจจุบัน มีนาย Kanayo F. Nwanze จากประเทศไนจีเรียเป็นประธานของกองทุนฯ และบริหารโดยคณะกรรมการบริหาร (Executive Board) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 36 คน ซึ่งเลือกตั้งจากประเทศสมาชิก มีกำหนดวาระการปฏิบัติงานเทอมละ 3 ปี สำหรับประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่เรียกว่า Sub-list C2 ประกอบด้วยประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียและแปซิฟิก และบางประเทศในยุโรป ซึ่งปัจจุบันกลุ่มนี้ มีจีน และอินเดีย เป็นกรรมการบริหาร โดยมีตุรกี ปากีสถาน บังกลาเทศ เกาหลีใต้ อัฟกานิสถาน และไซปรัส เป็นกรรมการสำรอง โดยสลับกันทำหน้าที่ในแต่ละปี

/...2.ข้อเท็จจริง

2. ข้อเท็จจริง

2.1 การบริจาคของประเทศไทย

นับตั้งแต่เข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ ในปี 2520 ประเทศไทยได้ร่วมบริจาคเงินให้กองทุนฯ ดังนี้

- 2.1.1 บริจาคเมื่อแรกเริ่มเข้าเป็นสมาชิก จำนวน 100,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.2 การระดมทุนครั้งที่ 1 (2525) จำนวน 100,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.3 การระดมทุนครั้งที่ 2 (2528) จำนวน 100,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.4 การระดมทุนครั้งที่ 3 (2535) จำนวน 150,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.5 การระดมทุนครั้งที่ 4 (2540) ไม่ได้บริจาค
- 2.1.6 การระดมทุนครั้งที่ 5 (2544) จำนวน 150,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.7 การระดมทุนครั้งที่ 6 (2547) จำนวน 150,000 เหรียญสหรัฐ
- 2.1.8 การระดมทุนครั้งที่ 7 (2551) จำนวน 150,000 เหรียญสหรัฐ

รวมเป็นเงินบริจาคทั้งสิ้น 900,000 เหรียญสหรัฐ การที่ประเทศไทยมิได้บริจาคในการระดมทุนครั้งที่ 4 เนื่องจากเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงินในประเทศ และมีอีก 2 ประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ไม่ได้บริจาคในครั้งที่ 4 คือ พม่า และกัมพูชา ในขณะที่อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ได้บริจาค จำนวน 1 ล้านเหรียญสหรัฐ และ 500,000 เหรียญสหรัฐ ตามลำดับ

2.2 การบริจาคของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย

จากตารางการบริจาค (สิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 1) แสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินที่ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียบริจาคให้แก่กองทุนฯ จำนวน 19 ประเทศ ตั้งแต่เริ่มแรก-ครั้งที่ 7 ซึ่งปรากฏชัดเจนว่า ยอดรวมการบริจาคของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 12 ของกลุ่มประเทศในเอเชีย โดยประเทศไทยบริจาครวม 900,000 เหรียญสหรัฐ มากกว่าประเทศกัมพูชา ซึ่งบริจาครวม 630,000 เหรียญฯ) พม่า (250,000 เหรียญฯ) และลาว (154,000 เหรียญฯ) แต่น้อยกว่าการบริจาคของประเทศอินโดนีเซีย (44,959,000 เหรียญฯ) ฟิลิปปินส์ (1,623,864 เหรียญฯ) เวียดนาม (1,403,000 เหรียญฯ) และมาเลเซีย (1,125,000 เหรียญฯ)

2.3 การระดมทุนครั้งที่ 8 (ระหว่างปี 2553-2555)

ในการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การ (Governing Council) ครั้งที่ 32 ของกองทุนฯ เมื่อวันที่ 18-19 กุมภาพันธ์ 2552 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี ที่ประชุมเห็นชอบในการตั้งเป้าหมายที่จะระดมทุนให้ได้ 1,200 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 67 จากการระดมทุนครั้งที่ 7 ซึ่งตั้งเป้าหมายในวงเงิน 720 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยวางแนวทางที่จะสนับสนุนโครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือประเทศอ่อนแอให้มากขึ้น เน้นการเพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตร การป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ เพิ่มการลงทุนในภาคเกษตรและการพัฒนาชนบท เป็นต้น กองทุนฯ จึงขอความร่วมมือจากประเทศสมาชิกให้เพิ่มจำนวนเงินบริจาคมากกว่าครั้งที่ผ่านมา

3. ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับ

3.1 ประเทศไทยได้รับเงินกู้ระยะยาว 20 ปี ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ (ร้อยละ 4 ต่อปี) สำหรับโครงการพัฒนาการเกษตรและพัฒนาชนบท จำนวน 4 โครงการ ระหว่างปี 2521- 2530 รวมมูลค่า 62.7 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นเงินไทย ประมาณ 1,568 ล้านบาท (คิดอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 1 เหรียญสหรัฐ = 25 บาท) และขณะนี้ได้ผ่อนชำระหนี้เงินกู้หมดแล้ว

3.2 ได้รับความร่วมมือทางวิชาการเกษตร ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างกองทุนฯ กับศูนย์วิจัยระดับประเทศและโครงการในระดับภูมิภาค ในรูปของโครงการต่าง ๆ เช่น

1) โครงการความร่วมมือด้านการเกษตรในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว จีน พม่า ไทย และเวียดนาม คือ โครงการ Programme for enhancing Mekong region water governance ซึ่งเป็นโครงการปรับปรุงระบบธรรมาภิบาลในกระบวนการจัดการทรัพยากรน้ำในกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ที่ดำเนินการในช่วงปี 2549-2553 โดยกองทุนฯ ให้การสนับสนุนงบประมาณ 900,000 เหรียญสหรัฐ ผ่านสถาบันจัดการทรัพยากรน้ำนานาชาติ (International Water Management Institute : IWMI)

2) โครงการ Programme for overcoming poverty in coconut growing communities เป็นโครงการที่ดำเนินการในช่วงเดือนกันยายน 2550-มีนาคม 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน/เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ประเทศจีน การ์นา อินเดีย อินโดนีเซีย จาไมก้า มาเลเซีย เม็กซิโก ฟิลิปปินส์ แทนซาเนีย เวียดนามและไทย ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน โดยกองทุนฯ ให้การสนับสนุนงบประมาณ 1,000,000 เหรียญสหรัฐ

3) โครงการ Strategy and options for integrating biofuel and rural renewable energy production into rural agriculture for poverty reduction in the GMS เป็นโครงการสร้างกลยุทธในการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพแบบผสมผสานเป็นพลังงานให้แก่เกษตรกร เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแก่ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว จีน พม่า ไทย และเวียดนาม มีระยะเวลาดำเนินโครงการในเดือนธันวาคม 2550-มิถุนายน 2553 และจะขยายโครงการต่อไปในอนาคต โดยกองทุนฯ ให้การสนับสนุนงบประมาณ 200,000 เหรียญสหรัฐ และมีผู้สนับสนุนรายอื่นอีก 50,000 เหรียญสหรัฐ

3.3 ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการแบบให้เปล่าจากกองทุนฯ ภายใต้แผนงานเพิ่มขีดความสามารถด้านการติดตามและประเมินผลทางการเกษตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและจะส่งผลดีต่อการพัฒนางานในภาพรวมของกระทรวงเกษตรฯ ส่งผลให้การติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งความช่วยเหลือทางวิชาการที่กองทุนฯ ให้กับประเทศไทยโดยตรง เช่น การศึกษาเรื่องมันสำปะหลังในไทย นอกจากนี้ กองทุนฯ ยังมีความประสงค์จะจัดทำโครงการความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรฯ ในด้านอื่นๆ ต่อไป

3.4 ได้รับความร่วมมือจากกองทุนฯ ในการดำเนินโครงการความร่วมมือแบบใต้-ใต้ (South-South Cooperation) คือโครงการ “Enhancing the Agricultural Competitiveness of Rural Households in the Greater Mekong Sub Region” ในลักษณะความร่วมมือแบบไตรภาคี โดยมีองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ให้การสนับสนุน ซึ่งดำเนินการในช่วงปี 2550-2552 เพื่อให้ความช่วยเหลือ

ทางวิชาการเกษตรแก่ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง 3 ประเทศ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งกองทุนฯ ให้การสนับสนุนงบประมาณ 600,000 เหรียญสหรัฐ ส่วน FAO ให้การสนับสนุนประมาณ 100,000 เหรียญสหรัฐ โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต การเพิ่มรายได้ และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าโภคภัณฑ์ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรในชนบท ซึ่งโครงการนี้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค และจะส่งผลต่อเนื่องถึงความร่วมมือที่ดีในอนาคตต่อไป

4. ข้อพิจารณาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.1 ปัจจุบันรัฐบาลไทยมีนโยบายที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวม เพื่อให้เกิดการลงทุนในประเทศโดยเฉพาะภาคการเกษตร จึงมีความเป็นไปได้ที่อาจขอกู้เงินจากกองทุนฯ ซึ่งอาจได้ประโยชน์และบรรลุเป้าหมายได้ดีกว่า ทั้งนี้ เนื่องจากกองทุนฯ มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการเกษตร โดยเฉพาะในการจัดความยากจนและหิวโหยของประชากร มากกว่าสถาบันการเงินทั่วไป จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าพิจารณา หากประเทศไทยมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อพัฒนาการเกษตร

4.2 ประเทศไทยควรเพิ่มบทบาทในเชิงรุก เพื่อก้าวสู่ความเป็นผู้นำด้านการเกษตรของภูมิภาคและของโลกอย่างแท้จริง ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่สำคัญที่สุดประเทศหนึ่งของโลกและเป็นประเทศที่มีวิทยาการก้าวหน้าในอันดับต้น ๆ ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ดังนั้นการร่วมบริจาคให้แก่กองทุนฯ จะส่งผลให้กองทุนฯ สามารถจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การช่วยเหลือประเทศที่อ่อนแอ การพัฒนาและการลงทุนในภาคการเกษตร รวมถึงการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งจะเป็นการแสดงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการมีส่วนร่วม และรับผิดชอบต่อการจัดความยากไร้และหิวโหยของประชาคมโลก ตามเจตนารมณ์ของกองทุนฯ ตลอดจนแสดงถึงความตั้งใจจริงของประเทศไทยต่อประเทศที่ยากจนและด้อยกว่า นอกจากนี้ ยังเป็นการสนองต่อปฏิญญากรุงโรมว่าด้วยความมั่นคงด้านอาหารโลก ที่ประเทศไทยได้ผูกพันไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากกองทุนฯ เป็นองค์กรสำคัญที่ปฏิบัติงานร่วมกับ เอฟ เอ โอ ในการจัดความหิวโหยและยากจนของประชากรโลก โดยถือเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในด้านการส่งเสริมการมีบทบาทร่วมกับประชาคมโลกในการอนุรักษ์และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การสร้างความเชื่อมั่นของต่างประเทศต่อประเทศไทย และการเข้าถึงระดับประชาชนโดยส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องและมีทัศนคติทางบวกต่อประเทศไทย

4.3 ตามที่ได้กล่าวถึงโครงการความร่วมมือด้านวิชาการเกษตรต่าง ๆ ที่กองทุนฯ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย ในข้อ 3. แสดงให้เห็นว่ากองทุนฯ ได้เข้ามามีบทบาทในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น เช่น โครงการความร่วมมือด้านการเกษตรในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) โครงการความร่วมมือแบบใต้-ใต้ หากประเทศไทยพิจารณาการบริจาคในครั้งนี้ อาจส่งผลให้กองทุนฯ พิจารณาความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ประเทศไทยมากขึ้น ดังที่กองทุนฯ ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของบุคลากรไทยว่ามีความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านได้เป็นอย่างดี จึงได้จัดอบรมให้แก่บุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อฝึกให้เป็นวิทยากรด้านการติดตามและประเมินผลแก่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรไทยได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางวิชาการ ทำให้เกิดการพัฒนาประสบการณ์และการมีบทบาทในเวทีโลกมากขึ้น อีกทั้งอาจเป็นการสนับสนุนให้คนไทยเข้าทำงานในองค์กรระหว่างประเทศในโอกาสต่อไป

4.4 เมื่อพิจารณาถึงการบริจาคของประเทศในเอเชียที่ผ่านมา ดังที่กล่าวมาแล้ว ในข้อ 2.2 จะเห็นว่าประเทศไทยบริจาคให้แก่กองทุนฯ น้อยกว่าประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียน และในการระดมทุนครั้งที่ 8 มีหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้แจ้งความประสงค์จะบริจาคแล้ว เช่น ญี่ปุ่น 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อินเดีย 25 ล้านดอลลาร์ฯ จีน 22 ล้านดอลลาร์ฯ ปากีสถาน 8 ล้านดอลลาร์ฯ อินโดนีเซีย 5 ล้านดอลลาร์ฯ บังคลาเทศ 600,000 เหรียญสหรัฐ และกัมพูชา 210,000 เหรียญสหรัฐ ซึ่งหลายประเทศมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่าไทย โดยเฉพาะบังคลาเทศ และกัมพูชา นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนฯ ภายใต้โครงการต่างๆ กว่า 1,500 ล้านบาท ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

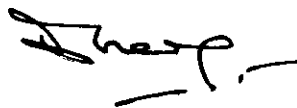
4.5 เนื่องจากการระดมทุน 7 ครั้งที่ผ่านมา ประเทศไทยได้บริจาคครั้งละ 100,000 - 150,000 เหรียญสหรัฐ ซึ่งนับเป็นจำนวนเงินที่น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ การบริจาคของประเทศอื่นๆ ดังนั้น ประเทศไทยสมควรเพิ่มการบริจาคสำหรับการระดมทุนครั้งที่ 8 คือ บริจาคเป็นจำนวนเงิน 300,000 เหรียญสหรัฐ

5. ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความประสงค์จะเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติให้ ประเทศไทยบริจาคเงินให้แก่กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม สำหรับการระดมทุน ครั้งที่ 8 เป็นจำนวนเงิน 300,000 เหรียญสหรัฐ โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณปี 2553 ของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติตามข้อ 5

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักการเกษตรต่างประเทศ

โทร. 0-2281-8611

โทรสาร 0-2282-2564